

Satversmes tiesa

Preses relīze

Lieta Nr. 2022-25-05

09.03.2023.

Satversmes tiesa izbeidz tiesvedību lietā par vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra rīkojumu, ar kuru apturēta Rīgas domes saistošo noteikumu, ar kuriem tika apstiprināts Rīgas teritorijas plānojums, darbība

Satversmes tiesa 2023. gada 8. marta rīcības sēdē pieņēma lēmumu par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2022-25-05 "Par vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra 2022. gada 22. marta rīkojuma Nr. 1-2/2224 "Par Rīgas domes 2021. gada 15. decembra saistošo noteikumu Nr. 103 "Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves saistošie noteikumi" darbības apturēšanu" atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. pantam, Eiropas vietējo pašvaldību hartas 4. panta ceturtajai daļai un 8. pantam, likuma "Par pašvaldībām" 49. panta pirmajai daļai un Teritorijas attīstības plānošanas likuma 27. panta trešajai daļai".

APSTRĪDĒTAIS AKTS

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra (turpmāk – ministrs) 2022. gada 22. marta rīkojums Nr. 1-2/2224 "Par Rīgas domes 2021. gada 15. decembra saistošo noteikumu Nr. 103 "Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves saistošie noteikumi" darbības apturēšanu" (turpmāk – Apstrīdētais rīkojums).

AUGSTĀKA JURIDISKA SPĒKA NORMAS

Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1. pants: "Latvija ir neatkarīga demokrātiska republika."

Eiropas vietējo pašvaldību hartas (turpmāk – Harta) 4. panta ceturta daļa: "Vietējām varām piešķirtās pilnvaras parasti ir pilnīgas un ekskluzīvas. Cita, centrālā vai reģionālā vara, nedrīkst tās apstrīdēt vai ierobežot, izņemot gadījumus, kad tas paredzēts likumā."

Hartas 8. pants regulē administratīvo pārraudzību pār vietējo varu darbību.

Likuma “Par pašvaldībām” 49. panta pirmā daļa noteic kārtību, kādā ministrs pieņem rīkojumu par domes izdoto saistošo noteikumu darbības apturēšanu.

Teritorijas attīstības plānošanas likuma 27. panta trešā daļa noteic kārtību, kādā ministrs izvērtē personu iesniegtos iesniegumus par vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu.

LIETAS FAKTI

Lieta tika ierosināta pēc Rīgas domes pieteikuma. Ar Apstrīdēto rīkojumu tika apturēta Rīgas domes 2021. gada 15. decembra saistošo noteikumu Nr. 103 “Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves saistošie noteikumi”, ar kuriem tika apstiprināts Rīgas teritorijas plānojums, darbība (turpmāk – Saistošie noteikumi Nr. 103).

Ministrs Apstrīdētajā rīkojumā norāda, ka Saistošo noteikumu Nr. 103 izstrādē ir konstatējamas vairākas nepilnības un tie neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normām. Savukārt Rīgas dome šādam ministra viedoklim nepiekrīt un lūdz izvērtēt Apstrīdētā rīkojuma atbilstību Satversmes 1. pantam, Hartas 4. panta ceturtajai daļai un 8. pantam, likuma “Par pašvaldībām” 49. panta pirmajai daļai un Teritorijas attīstības plānošanas likuma 27. panta trešajai daļai.

Ministrs 2023. gada 15. februārī izdeva rīkojumu Nr. 1-2/915 “Par vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra 2022. gada 22. marta rīkojuma Nr. 1-2/2224 “Par Rīgas domes 2021. gada 15. decembra saistošo noteikumu Nr. 103 “Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves saistošie noteikumi” darbības apturēšanu” atcelšanu”, ar kuru atcelts Apstrīdētais rīkojums.

Satversmes tiesā 2023. gada 17. februārī saņemts Rīgas domes iesniegums, ar kuru tā atsauc savu pieteikumu un lūdz Satversmes tiesu izbeigt tiesvedību lietā.

TIESAS SECINĀJUMI

Lai nodrošinātu to personu tiesību aizsardzību, kuras Teritorijas attīstības plānošanas likuma 27. pantā noteiktajā kārtībā ir vērsušās Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā, tām būtu saglabājamas tiesības vērsties Satversmes tiesā. Proti, pārbaudot, vai Satversmes tiesas likuma 19.³ panta

otrajā daļā noteiktais sešu mēnešu termiņš ir ievērots, uzskatāms, ka apturot Saistošo noteikumu Nr. 103 darbību, vienlaikus ir apturēts arī konstitucionālās sūdzības iesniegšanai noteiktā sešu mēnešu termiņa skaitījums.

Satversmes tiesa secināja, ka tai šobrīd nav pamata konstatēt, ka personām, kuras Teritorijas attīstības plānošanas likuma 27. pantā noteiktajā kārtībā ir vērsušās Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā, nebūtu iespējams vērsties tiesā savu pamattiesību aizskāruma novēršanai. Turklāt, vērtējot nepieciešamību turpināt tiesvedību, Satversmes tiesa nekonstatēja nedz būtisku sabiedrības interešu apdraudējumu, nedz arī attiecīgajā lietā izvērtējamā tiesību jautājuma konstitucionālo nozīmi.

Satversmes tiesa ņēma vērā to, ka Apstrīdētais rīkojums ir zaudējis spēku, dispozitīves principu un Pieteikuma iesniedzējas izteikto lūgumu par tiesvedības izbeigšanu, kā arī to, ka nepastāv apstākļi, kuru dēļ tiesvedība lietā būtu turpināma.

Ņemot vērā minēto, Satversmes tiesa secināja, ka tiesvedības turpināšanai izskatāmajā lietā nav pamata.

- Satversmes tiesa nolēma:

izbeigt tiesvedību lietā Nr. 2022-25-05 “Par vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra 2022. gada 22. marta rīkojuma Nr. 1-2/2224 “Par Rīgas domes 2021. gada 15. decembra saistošo noteikumu Nr. 103 “Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves saistošie noteikumi” darbības apturēšanu” atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. pantam, Eiropas vietējo pašvaldību hartas 4. panta ceturtajai daļai un 8. pantam, likuma “Par pašvaldībām” 49. panta pirmajai daļai un Teritorijas attīstības plānošanas likuma 27. panta trešajai daļai”.

Lēmums nav pārsūdzams.

Lēmuma teksts ir pieejams Satversmes tiesas mājaslapā:
https://www.satv.tiesa.gov.lv/wp-content/uploads/2022/06/2022-25-05_lemums_par_izbeigšanu.pdf